

tíðindablaðið

sosialurín

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurín

Fyrítaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Bláðólk: Hagni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurín. Prent: p/f pressan 1981

Skattastigin eitt vónbrot

oddagrein

HÓSDAGIN LEGDI landsstýrið enn eitt skattalógaruppskot fyrri tingið. Hetta uppskotið, sum kemur til umrøðu á tingi í dag, umfatar skattastigan, persónsfrádráttin og barnafrádráttin í landsskattinum.

BARNAFRÁDRÁTTURIN verður eftir uppskotinum settur til 1.800 kr. um árið fyrri hvørt barn. Hetta er júst sama upphædd sum javnaðarflokkurin mælti til í seinastu tingsetu, men tá fekk hetta uppskot ikki undirtøku frá samgonguflokkunum og fall.

EFTIR UPPSKOTINUM frá landsstýrinum verður persónsfrádrátturin nakað hækkaður, men ikki í tann mun, sum javnaðarflokkurin mælti til í seinastu tingsetu. Landsstýrið hevur heldur ikki skotið upp, so sum javnaðarflokkurin gjørdi í vár, at persónsfrádrátturin verður pristalsviðgjörður.

UPPSKOTID UM broyting av persónsfrádráttinum er sjálvandi ein bati ímun til verandi stöðu, men setur t.d. ikki pensionistar og aðrar láinntøkur í somu góðu stöðu sum í 1978, tá hesir

bólkar ongan skatt finga. Eina stöðu, sum teir nú og frammyvir vildu verið í, um so var, at uppskot javnaðarflokksins í vár fekk nógv stóra undirtøku.

BROYTINGARNAR í skattastiganum umfata nakrar evarska lítlar lækkingar hjá lág- og miðalinntøkum. Men hesar lækkingar eru ikki stórrar enn so, at prívøksturin etur tær upp eftir einum ári, og tað vil við øðrum orðum siga, at lækkingin í skattastiganum helst er horvin áðrenn skattastigin verður tikin í nýtslu í komandi ári.

TÁ VIT NÚ SKULU yvir til eina nýggja skipan, har vit skulu gjalda skatt av inntøkuni so hvørt, ímóti sum higartil, at gjalda skatt av inntøkuni eitt til tvey ár eftir at inntøkan er vunnin, so átti skattastigin at verið hækkaður generelt við einum 10 til 15 pst.

JAVNAÐARFLOKKURIN tekur ikki undir við uppskotinum frá landsstýrinum. Flokkurin vil heldur mæla til, at skattastigin generelt verður lækkaður við 10 til 15 pst., at persónsfrádrátturin verður settur til tað, sum flokkurin mælti til í vár og at skattastigin, persónsfrádrátturin og barnafrádrátturin verða pristalsviðgjörður.

UPPSKOTID FRÁ landsstýrinum um nýggjan skattastiga var eitt vónbrot.

Verjurøða borgarstjórans

At privatkapitalistarnir fáa ilt í búkin um nakað hepnast væl sum tað almenna fæst við, er væl øll um kunnugt.

Eitt hitt grovasta dømi á hesum øki er kanska smyrilsrutan. Fyrst var av øllum alvi roynt at sabotera hetta tiltak og tá tað ikki eydnaðist og rutan gjørdist ein succ!! vóru onnur vápn tikin í nýtslu, og rutan »uppstóð» síðan á privatum hondum, eftir at tað almenna hevði brotið sló og vist á nýleiðir.

Eitt annað syrgiligt dømi er bussleiðin í Havn. Sjálvst um hon hevði onkur brek, so má samanumtikið sigast brukararnir — fólk — vóru nøgd við hetta tiltak. Og søgan endurtók seg einaferð enn, tí sjálvst um henda ruta bert var hálvalmenn, so fekk okkara privatkapitalistisk

borgarstjóri ilt í búkin og læt stöðuna tilspissast og versna, til tess vit ein dag stóðu á bussplássunum og biðaðu til fánýtis — bussleiðin var farin í søguna.

Aftaná kom hann so í bløðini við eini langari verjurøðu, har hann jánkasliga royndi at geva javnaðarmonnum skuldina fyrri tað sum hann sjálvur hevði gjørt, men hetta eydnaðist ikki serliga væl — býarins børn eru ikki so litið at sær komin sum hann undirmeritir tey til.

Síðan lovar hann okkum eina beturvirkandi busskipan — seinri — eftir at hann fyrst hevur sjakrað býbussarnar út til nakrar tilvildarligar persónar at umsita, skilji hetta hvør ið kann. Men eftir borgarstjórans miðaldarligu samfelagsáskoðan er hetta óiva í finasta lagi.

Hann skilir jú ikki at býbussar eru ein náttúrligur tænastutáttur í samfelagnum, ájavnt við skúlar, barnagarðar, heilsuverk, og ikki at gloyma ítróttar- og svimjihallar, ið verða prioriteraðar langt fram um t.d. ellis- og røktarheim.

Bussleiðin er nú avreidd á privatir hendur, men man hon harfyri fara at geva tað stóra yvirskotið, man tað ikki framhaldandi fara at vera so at býráðið kemur at gjalda tað sum írestar, og tá kundi býráðið eisini væl sjálvst ríkið Bussleiðina, uttan nakrar dýrar millummenn.

Annars hoyrir tað jú við til borgarligan hugsunnarhátt, at tað er alt í lagi við stórum almennum undirskoti, bert tað rullar í teir røttu lummarnar.

Havnarfólk

Skattur mín til tíns

Hevur nakað stýri hækkað skattatrysið skjótari enn okkara?

Vit vita at borgarligir altið útskriva stóran skatt sjálvst um teir siga, at teir skulu spara uppá almenna servisu. Men teir uttanlands eru knapt so dugnaligir sum okkara.

Teir siga: »Pengene ligger bedst i borgernes lomme», men hjá okkum eru tað teir fáu lummarnir,

sum sleppa at goyma pengin tá teir hava lúrkað hann upp úr teimum nógvu, tí onkunstaðni flyta teir mín pening.

Løgmaður lovaði Palla 1. mai, at hann skuldi taka hvørja krónur aftur, men seinni bað hann um fe-látísi. Nú siggi eg hvat fyrri eitt av lyftunum hann ætla at halda.

Okkurt kostligt finna teir uppá hesa ferð, so eg

haldi eg fari at lurta.

Seinast teir snýttu meg, eydnaðist teimum næstan at prædika so, at eg onki oyra kom at betala ov nógv. Men tá skattarokningin kom, hjálpti tað uppá forstáðis. Eg haldi tað var bara Gubbin sjálvur, sum ikki visti hvat var hent.

Spennandi at vita um hann hesa ferð fær alt við.

hin Óli

Nøkur FAKTA og nakrar metingar um Uppistovufestið

Viðv. tí meir enn syndarlaga tilbúði í djórarnisrøkt í vár, var Dagblaðið tað einasta av bløðunum, sum veruliga sóknaðist eftir møguligum orsökum (Sosialurín kortini eitt vet eisini), og millum annað setti spurningin »Hvi segði maðurin ikki frá, áðrenn tað kom so vitt?»

Upplysast kann til henda spurning, at longu í 1980, tá heilsan rættuliga var farin at bila, segði bóndin Jarðarráðnum frá, at nú gekk ikki meira, og at hann hevði fingið mann, úr røðini av festarum, at jatta at koma og átaka sær arbeiðið av garðinum, um hann slapp at byggja sær sethús.

Jarðarráðið góðtók henda festara, og lovaði alla vælvild viðv. bygging og modernisering av Uppistovufestinum, men tað lagna hendi, at ein fyrispurningur um, hvar hann slapp at byggja (umsókn um byggiloyvi og tekning hevdu komið aftaná), bleiv skuffulagdur, og maður settur at verja skuffuna.

Hetta tyktist løgi tá, men tað ger tað ikki nú. Eins og 5-ára ætlanir eystan jarntjald, tyktist hetta við Uppistovufestinum at hava verið langtíðarættan. Alt passir nú sera væl inn í myndina. Bróðurskapur og bróðurandi tyktist at hava rátt yvir allan frontin.

Politiovesti okkara segði frá við risayvirskriftum í Oyggjatiðni, hvat hann var komin frammyvir, og hetta var syrgiligt og grátuligt, men hann gjørdi sær ikki tann ómak, sum t.d. Dagblaðið, at sóknast eftir møguligum orsökum. Hevði hann sum undirvirskift sett hetta í Oyggjatiðni »Annar bóndi í bygdini, sum hevur hann totalt undir tufuni, hevur við lygnum og lágum knebum, lumpað sær ein trið-

ing av stráfóðrinum frá bóndanum, meðan hann so sjálvur noyddist at keypa sær stráfóður aðrastaðnis». Ikki satt. Hetta hevði ikki hóska at havt við í yvirskriftini. Og tað er tí, at hetta er sannleiki, og í tilikun huldleiki er sannleikin húsavillur og heimleysur.

Og var hesin sannleiki við í bløðnum, hvussu so við dupluttum bróðurskapi?

Formaðurin í Jarðarráðnum sigur í Oyggjatiðni, at uppistovubóndin hevur sagt festið frá sær, og tað er lagt afturat Frammistovufestinum.

Framferðin var henda. Hann fór til uppistovubóndin við skjali, hann sjálvur hevði (ella fingið orðað), og gav bóndanum orðrar at skriva undir. Bóndin veit ikki, hvat stóð í skjalinum, og hann fekk heldur ikki eitt eintak av tí, hann skrivaði undir. Hann var ju niðurbrotin, totalt undir tufuni og sum voks í hondunum á hesum monnum. Í somu grein er høvudstrupulleikin hjá frammistovubóndanum stráfóður. Hetta er beinleiðis ósatt. Hann hevur í mong ár havt stóran part av innangarðsjørðini í Uppistovu undir hond, og sligið tað honum hevur tørvad av stráfóðri har. Nei høvudstrupulleikin var tann, at har kundi koma ein annar maður á Uppistovufestið, sum ikki læt seg hundsas og traðka, og sum enná hevði viljað havt sine innangarðsjørðir í friði fyrri øðrum óviðkomandi.

Í somu grein er hann eisini so »large» at siga frá, at maðurin eigur ikki at verða revsaður. Ikki mann øll Uppistovuslektin vera so bláoygd, at trúgva tilikun. Tá Jarðarráðið og frammistovubóndin hava fingið sitt igjøgnum og hann er

vorðin skjalbundin til Uppistovufestið, so man pipan um revsing fara at fáa annað ljóð. Ímeðan verur uppistovuslektin øll kyniskt sparkað av festinum. Hetta fer fram eins og vanligt straffispart her hjá okkum, meðan sama proessin tekur minst 25 ár aðrastaðni.

Málið skal eistat at vera tys-tys, og hetta kundi havt eina meining, men aftanfyrri hetta, og við hesum sum skálkaskjól, er hektiskur aktivitetur av frammistovubóndanum, við sagabólðum í albotunum, og Jarðarráðnum í felag, at fáa ku-praraskjólini staðfest. So væl sigst vera fyrrreikað, at tað er fullkomiliga óneyðugt at tala eitt orð til nakran, sum samb. gomlu festiskipan okkara er borin til festið.

Metingar

Illa hildnaðist, tilíkt góds hildu tey gomlu. Løgið skal tað vera, um Miðhugin og Uppistovufestið verða nøkur undantøk. Bert harmuligt, at hetta brotsverk uppistovubóndans móti djórum sínum, skal geva frammistovubóndanum og Jarðarráðnum rætt til tilíkar ivasamar atgerðir, og enná rætt til at klæða seg í lambaskinn uttanyvir úlvurðið, meðan øll uppistovuslektin ferð eftir ferð bert skal venda hin vangan til.

Fuglar syngja um loð-djóraráhald eystanfyrri Núp, og vegagerð til hetta. Syngja hesir fuglar rætt, so hómost kanska ein meining við huldleikinum. Loðdjórini skulu jú fódorst. Hevur profittur tikið búgv í Breiðkjallaranum, og stendur tann størsti, humanasti og liberalasti av avgudum okkara, sjálvur Mammon

Framhald á síðu 19